

Imigassamut katsorsaasutut aalajangersimasumik ilinniagaqarsimanissamik inatsisitigut piumasagaataasut saniatigut allatut ilusilimmik katsorsaasutut ilinniagallit pisortanit, imigassamut pinngitsuuisinnaajunnaarnermik katsorsaanermitapiliussatut, atorluarneqarnerulernissaannik periarfissiuunneqarnissaat anguniarlugu, Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaq Doris Jakobsen Jensen, Siumut)

(Siullermeerneqarnera)

Siullermik qutsavigerujussuassavara siunnersuuteqartoq pingaaruteqarluinnartumik siunnersuummik saqqummiussimmat, pinngitsuuisinnaajunnaarnermut tunngassuteqartumut, nunatta innuttaasa peqqissutsikkut unammillerartilluinnagaasa ilaanut attuumassuteqartumut.

Oqallinnissamut tunngavissaqarniarlunga Allorfiup nalunaarusiai arlallit atuarsimavakka. Tassani paasivara, naak apersorneqartorpasuit amerlanerit, Allorfimiit katsorsartissimanertik iluarisimaaraluaat, suli eqqumaffigisariaqaratsigu pitsaassuseq qanoq ittoq, pisortaniit neqeroorutaasariaqarnera. Aammattaaq aningaasaliissutinut sanillersuussisinnaasariaqarpugut naammassineqartartut pitsaasusaat nalilersortassallugit. Allorfiup 2023-imut nalunaarusiaa qissimikkaani, sullinneqarsimasut maanaannaq unittarsimasut amerliartorsimapput, tamannalu ernumanarpoq pingaartumillu kommunini katsorsartereernerup kingorna malitseqartitsilluni oqaloqatiginninnerit ajornartorsiutitut tikkuarneqarluni. Tamanna atornerluileqqinnermik kinguneqariaannaavoq, imigassamik katsorsartinneq kisimi katsorsaanermit atornerqarsinnaanngimmat. Pingaartumik nalunaarusiami uparuarneqarpoq inuusuttut 15-24 ukiullit akornanni katsorsaaneq iluatsippallaartanngitsoq, tassa taakkunanga 60%-ii katsorsartinnertik maangaannaq unitsissimammassuk.

Demokraatinut pingaernerpaavoq, innuttaasut kiffaanngissuseqarlutik toqqaasinnaanissaat, katsorsaariaaseq suna imminermut pitsaanerpaanersoq ujartorsinnaasallugu. Inuit immikkuullarissuupput pinngitsuuisinnaajunnaarnerlu assigiinngitsumik misigisarlugu. Taamaattumik innuttaasut assigiingisukaartunik toqqagassaqarnissaat periarfissittariaqarpagut katsorsariaatsinillu amerlanerik neqeroorfigalugit, taamaaliornikkut ingerlavigisassartik pisariaqartitartik sunalu sallinngortissanerlugu namminneerlutik pitsaanerpaaq toqqarsinnaaniassammassuk.

Katsorsaariaatsit allat soorlu mindfulness, akupunktur imaluunniit pinngortitami katsorsaaneq/naturterapi taakkorpiasannaapput innuttaasut ilaasa pisariaqartissinnaasaat, nammineerlutik iluaqutaasussatut isigisaat. Periutsit soorlu Minnesota periusiuvoq, siusinnerusukku iluatsilluartumik inunnit arlalinnit atornerqarsimasoq, oqaloqatigisartakkama ilaannit oqaatigineqartoq.

Ilisimatuunniit misilittakaniillu nunanit allaniit ilisimavarput, katsorsaariaatsit allat tapertatut iluaqutaasinnaasut aammalu taakku katsorsaanerup pitsaasumik ingerlanneqarnissaanut

tapertaasinnaalutik. Taartaanngilaq, maannakkulli neqeroorutitsinnut tapertaasinnaalluarluni, pinngitsuuisinnaajunnaarnermik katsorsaanerup tamanut isiginerusumik ingerlanneqarnissaanut.

Demokraatiniit pingaartipparput, akisussaassuseqarnermut tatiginninnermullu siunnersuut una attuumassuteqartoq. Katsorsaataasussanik amerlanernik neqerooruteqarnikkut innuttaasut tatigalugit takutitsissaagut. Akuersaarparput, katsorsartinnissaminnut inuit namminneq akisussaaffik tigummisinnaagaat imminnullu pitsaanerpaaq toqqarsinnaagaat. Tamanna inummut nukittorsaataaginnarani, immikkoortinneqartutut misigisimanermik, ikiortissarsiornermi pisinnaasumut annikillisaataassaag, taamatullu kingunerissallugu, amerlanerit pisariaqartitamittut ikiorneqarnissaat.

Inuiaqatigiinni sinaakkusiiniartariaqarpugut, inuttut kiffaanngissusermik annertusaasinnaasumik, inuttut immikkut toqqaanissamut nammineersinnaanermillu akuerinninnermik aallaaveqartumik. Uuma siunnersuutip anguniakkamut qanillisissavaat innuttaasut annertunerusumik periarfissillugit pinngitsuuisinnaajunnaarsimanerup anigorniarnissaanut.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuut ataatsimiititaliami oqaluuserineqartussatut innersuupparput, Allorfiup nalunaarusiai aappassaaneerneqannginnerani misissorneqarnissaat suliaqarfiillu susassaartut saqqummiussaata allat oqaluusereqqinnissaannut innersuussutigalugit. Tassani aamma kissaatigaarput misissorneqassasoq, soq kommunit katsorsartereernerup kingorna oqalotatiginnissinnaaneq angujuminaatsinneraat, uffa siunertaasoq katsorsartinnermut iluaqutaasussatut naatsorsuutigineqartut. Taamaattumik ataatsimiititaliami allannguutissatut siunnersuusiortoqassappat aamma amnavugut, katsorsartinnermi iluatsilluarsinnaasut tikinneqarsinnaapata, unammillernartut sumiissusersineqarnerisigut.